

چهار روز

دستاوردهای دیپلماسی آبی

علی اکبر محرابیان، وزیر نیرو پس از سفر یک روز‌هاش به افغانستان و گفت‌وگو با مقامات طالبان اعلام کرد: طرف افغانستانی پذیرفت که دیگر جریان آب به سمت شور‌هزار گود زره منحرف نشود و آب در مسیر طبیعی خود به سمت ایران جریان یابد. او افزود: در سال‌های نرمال ۸۲۰ میلیون متر مکعب حقیقه جمهوری اسلامی ایران بود که قرار شد با توجه به شرایط بارشی، کمیساران آب در این خصوص تشکیل جلسه دهند و موضوع را بررسی کنند تا این حقیقه آزاد شود و بر اساس مذاکرات صورت گرفته امیدواریم در روزهای پیش رو شاهد رهاسازی حقیقه ایران باشیم. اختلاف نظر بر سر حقیقه ایران از هیرمند در نتیجه بی‌ثباتی سیاسی در افغانستان همواره محل چالش بوده و حتی در سال‌های نظام سیاسی مبتنی بر جمهوری در کشور افغانستان، این مطالبه قانونی ایران پاس داشته نشده است. اکنون و پس از یک‌سال حاکمیت طالبان بر این کشور همسایه شرقی ایران، این نگرانی تشدید شده که مقامات طالبان به تعهدات بین‌المللی پایبند نباشند. با سفر یک‌روزه علی اکبر محرابیان و مذاکرات صورت گرفته، قرار است که در روزهای آینده حقیقه ایران به میزان ۸۲۰ میلیون متر مکعب آزاد شود و البته همچنان این نگرانی وجود دارد که طالبان در آینده بر عهد خویش پایبند نمانند. از این جهت ضرورت دارد تا دیپلماسی آبی برای پیگیری حقیقه ایران از هیرمند هرگز از دستور کار خارج نشود و به‌عنوان یک اولویت پیگیری شود. معاهده آب رود هیرمند بین ایران و افغانستان که پیش از انقلاب به امضای امیر عباس هویدا، نخست‌وزیر ایران و محمد موسی شافع صدراعظم افغانستان در سال ۱۳۵۱ هجری خورشیدی منعقد شده و مبنای آن حفظ روابط حسنه بین‌المللی و احساسات ناشی از برادری و همسایگی است. گذشته از مبنای قانونی و حقوقی حقیقه ایران از رود هیرمند، از منظر زیست‌محیطی هم این نکته را باید همواره در نظر گرفت که انحراف در مسیر این رودخانه پیامدهای بلندمدت و مخرب از جمله افزایش ریزش‌ها و آلوده‌های ناشی از گردوغبار بر آسوی مرز ایران و افغانستان دارد و از این جهت فرارغ از مرز جغرافیایی ضرورت دارد تا چالش ناشی از انحراف در مسیر رود هیرمند خطرانی برای شهروندان هر ۲ کشور خواهد داشت.

نقد خبر

نظم جدید شرکت‌های دولتی

■ خبر: آیین‌نامه انتظام‌بخشی شرکت‌های دولتی در هیأت دولت به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه و با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب رسید. این آیین‌نامه سازوکار تشکیل و برگزاری مجمع عمومی نحوه و ضوابط تشکیل مجمع عمومی، نحوه بررسی صورت‌های مالی، بررسی و تصویب بودجه پیشنهادی و بودجه اصلاحی، شرایط تفویض اختیار به روسای مجتمع و مهلت‌های زمانی تنظیم و امضای صورت‌جلسات را مشخص می‌سازد. هدف از تصویب آن انتظام بخشی هر چه بیشتر شرکت‌های دولتی و استقرار حاکمیت شرکتی اعلام شده است. ■ **نقد:** واقعیت این است که سازوکار دخل و خرج و تصمیم‌گیری در شرکت‌ها و بنگاه‌های دولتی شفاف نیست. همین باعث شده تا مسئولیت اعضای تصمیم‌گیرنده از جمله هیأت مدیره‌ها و اعضای هیأت عامل در این شرکت‌ها نظم خاصی نداشته باشد. اکنون که دولت آیین‌نامه انتظام‌بخشی شرکت‌های دولتی را تصویب و ابلاغ کرده، انتظار می‌رود که شفافیت مالی افزایش یابد. البته مشروط به اینکه در نهایت اداره و دخل و خرج شرکت‌های دولتی براساس استانداردهای بین‌المللی صورت گیرد تا حق تفسیر و اعمال نفوذ کاهش یابد. فراموش نکنیم که آنچه به‌عنوان شرکت دولتی نامیده می‌شود، در واقع سهامداران آن کل مردم ایران هستند و دولت تنها در مقام نمایندگی حقوق صاحبان سهام در آنها حق تصمیم‌گیری دارد. از این رو اگر نظم‌بخشیدن به این شرکت‌ها با هدف صیانت واقعی از حقوق صاحبان سهام یعنی همه مردم ایران باشد، قابل دفاع خواهد بود. به‌گونه‌ای که این شرکت‌ها راتاق شیشه‌ای قرار گیرد و تصمیم‌گیری در پشت درهای بسته و در یک فضای مبهم پایان یابد.

اقتصاد

عکس: همشهری آنلاین/علی محمدی

اصلاحیه مصوبه افزایش مستمری بازنشستگان هفته آینده اعلام می‌شود

حقوق بازنشستگان در پیچ سرنوشت

کمر در انتظار بازنشستگان قابل تصور است.

دولت برای تعیین تکلیف افزایش حقوق بازنشستگان، به دولتی‌های عضو هیأت‌ام‌نای سازمان بازنشستگی تأمین اجتماعی تفویض شده، این افراد براساس اختیارات اعطا شده نسبت به اصلاح مصوبه تعیین مستمری سایر سطوح بازنشستگان اقدام کردند. محمدحادی زاهدی‌وفا، سرپرست وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، روز چهارشنبه در حاشیه نشست هیأت دولت درباره آخرین وضعیت این مصوبه به خبرنگاران گفت: اعضای دولتی هیأت‌ام‌نای تأمین اجتماعی پیرو تأکیدات رئیس‌جمهور و براساس اختیارات خود، در چارچوب پایداری منابع و منابع سازمان تأمین اجتماعی، اصلاح مستمری سایر سطوح بازنشستگان را پذیرفتند. زاهدی‌وفا افزود: از آنجاکه بخشی از این منابع به‌صورت تعهدی است و باید به‌صورت منابع نقدی تبدیل شود، با نمایندگن سایر بازنشستگان جلساتی داشتیم که پیشنهاد بسیار خوبی ارائه کرده‌اند و این پیشنهادها بررسی شد. او در پاسخ به اینکه آیا این تصمیمات در هفته آینده (جاری) نهایی و اجرایی می‌شود، گفت: تصمیم اتخاذ شد و اجرایی شدن این تصمیم اجتماعی، به پرداخت بازنشستگان و نمایندگان آنها دارد. نکات قابل تأمل در اظهارات سرپرست وزارت کار که شائبه محافه نشدن مطالبات بازنشستگان و اجرا نشدن ماده ۹۶ در اظهارات سرپرست وزارت کار و این است که به‌گفته‌ها اصلاحیه مصوبه تعیین مستمری بازنشستگان، در چارچوب منابع سازمان تأمین اجتماعی و پایداری این منابع انجام شده است. با توجه به اینکه در پیشنهاد اولیه تأمین اجتماعی، پرداخت مستمری بازنشستگان در سایر سطوح مزدی با افزایش ۳۸ درصد به‌اضافه ۱۵ هزار تومان ماهانه منوط به تسویه بدهی دولت به این سازمان شده بود و ناتوانی دولت از پرداخت این بدهی به تغییر مصوبه انجامید. اکنون نیز این احتمال وجود دارد که به‌واسطه ناپایداری منابع در اختیار سازمان تأمین اجتماعی، افزایش مستمری بازنشستگان بیش از ۱۰ درصد آرا کمتر از پیشنهاد اولیه تأمین اجتماعی افزایش یابد. نکته دیگر اینکه سرپرست وزارت کار، اجرای مصوبه جدید را نیازمند صحبت با بازنشستگان (و احتمالاً توجیه و آماده‌سازی اذهان آنها) دانسته که ضرورت این اقدام فقط برای افزایش‌های

کارمندان دولت و بازنشستگان صندوق‌های وابسته به دولت در پیش گرفته بودند، فقط در مورد حقوق بازنشستگان حداقل بگیر تأمین اجتماعی با افزایش ۷۵درصدی موافقت کردند و برای سایر سطوح مزدی، بر همان افزایش ۱۰ درصدی مدنظر خود پافشاری کردند. این اقدام که از همان ابتدا واکنش کارشناسان و اعتراض بازنشستگان را به دنبال داشت، از منظر قوانین موجود نیز پذیرفتنی نبود و به همین واسطه با ورود مجلس شورای اسلامی به ماجرا، مصوبه دولت برای افزایش ۱۰ درصدی حقوق بازنشستگان مغایر با قانون شناخته شده و ۲۹ تیرماه ۱۴۰۱، این موضوع در نامه محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس به سیدابراهیم رئیسی، رئیس دولت سیزدهم اعلام شد. همچنین دولت در مصوبه‌ای، حق مسکن کارگران مشمول افزایش کارگران رانیز بر خلاف مصوبه شورای عالی کار تغییر داده و از ۲۵۰ هزار تومان به ۵۵۰ هزار تومان کاهش داده بود که این اقدام نیز از سوی مجلس مغایر با قانون اعلام شد. در ادامه، رئیسی طی دستور، اختیارات هیأت‌دولت در تعیین تکلیف افزایش حقوق بازنشستگان را به مقامات دولتی حاضر در هیأت‌ام‌نای تأمین اجتماعی تفویض کرد و با این کار، سیداحسان خاندوزی، وزیر اقتصاد، محمدحادی زاهدی‌وفا، سرپرست وزارت کار و سیدمسعود میرکاظمی، رئیس سازمان برنامه‌بودجه، تصمیم‌گیران نهایی برای حقوق بازنشستگان تأمین اجتماعی شدند. البته اگر مبنای قانونی تعیین حقوق بازنشستگان همان ماده ۹۶ قانون تأمین اجتماعی باشد که اعلام کرده است، دولت اختیاری در تعیین حقوق بازنشستگان ندارد که به تعدادی از اعضای هیأت‌ام‌نای تأمین اجتماعی تفویض شود و باید برای رفع این معایرت قانونی، همان پیشنهاد نخست سازمان تأمین اجتماعی برای تعیین حقوق بازنشستگان را ابلاغ کند تا هم در قانون اجرا شود و هم بازنشستگانی که صاحبان اصلی تأمین اجتماعی هستند در طول دوران اشتغال، حق بیمه خود را تمام و کمال واریز کرده‌اند، به حق قانونی خود برسند.

دوربرگردان مصوبه پر حاشیه

بعداز اینکه با دستور رئیس‌جمهور، اختیارات هیأت

گزارش
احمد میرخدایی
روزنامه‌نگار

مصوبه افزایش ۱۰ درصدی حقوق بازنشستگان تأمین اجتماعی در سایر سطوح مزدی لاپحال شده است. طبق گفته سرپرست وزارت کار، اصلاحات این مصوبه در هفته آینده اعلام می‌شود و آنچه‌که سازمان تأمین اجتماعی اعلام کرد، صدور احکام جدید بازنشستگان این سازمان با اعمال افزایش جدید در شهرپروماه انجام خواهد شد.

به گزارش همشهری، هفته‌از نامه‌نگاری مجلس دولت و مغایر قانون اعلام شدن مصوبات دولت برای کاهش ۱۰۰ هزار تومانی بن مسکن کارگری و افزایش ۱۰ درصدی سایر سطوح مستمری بگیران تأمین اجتماعی می‌گذرد و در این دوره، تا نظر رئیس دولت‌وزاری عضو هیأت‌ام‌نای تأمین اجتماعی متولی اصلاح مصوبه افزایش حقوق بازنشستگان شده‌اند. خبرها حاکی از این است که این اصلاحیه انجام شده اما ابهامات زیادی در مورد مصوبه جدید وجود دارد و مشخص نیست که میزان حقوق و مستمری بازنشستگان تأمین اجتماعی بر‌اعت‌ماده ۹۶ قانون تأمین اجتماعی، به میزان ۳۸ درصد به‌اضافه ماهانه ۱۵ هزار تومان افزایش می‌یابد یا قرار است با فرمولی جدید، حد میانه پیشنهاد قانونی تأمین اجتماعی و مصوبه غیرقانونی دولت گرفته شود.

رفت‌وگرفت پیشنهاد قانونی

با مشخص شدن میزان افزایش دستمزد کارگران برای سال ۱۴۰۱، سازمان تأمین اجتماعی طبق تکلیف ماده ۹۶ قانون این سازمان و مطابق رویه معمول، پیشنهاد خود برای افزایش حقوق بازنشستگان، وظیفه‌بگیران و مستمری بگیران خود را به‌منظور تصویب و ابلاغ به هیأت‌وزیران فرستاد. جزئیات این پیشنهاد مبنی بر تعیین مستمری و حقوق این افراد مطابق با رأی شورای عالی کار به میزان افزایش ۳۸ درصد به‌اضافه ماهانه ۱۵ هزار تومان از سوی حجت‌الله عبدالملکی، وزیر مستعفی تعاون، کار و رفاه اجتماعی به اطلاع رسانه‌ها رسید. در ادامه، هیأت‌وزیران براساس رویه‌هایی که در تعیین حقوق

تورم

وعده وزیر اقتصاد و روایت رئیس کل بانک مرکزی زیر ذره‌بین همشهری

وعده کاهش تدریجی تورم

کاهش ماهانه نرخ تورم، پله‌ای و مستمر خواهد شد. این تازه‌ترین وعده احسان خاندوزی، وزیر و سخنگوی اقتصادی دولت سیزدهم است. خاندوزی می‌گوید: بر اثر روند کاهنده تورم در ماه‌های آینده جامعه به لحاظ بی‌ثباتی و افزایش قیمت‌ها و گرانی‌ها قطعاً با شرایط بهتری نسبت به ماه‌های گذشته مواجه خواهد شد. رئیس کل بانک مرکزی هم از توقف استقراض دولت از بانک مرکزی و کنترل بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی خبر داده که می‌تواند نویدبخش پایین آمدن پله به پله نرخ تورم در ماه‌های آینده باشد. به گزارش همشهری، ایران همچنان یکی از کشورهای دارای تورم بالا در جهان به شمار می‌رود و روند کاهشی نرخ تورم که از ماه‌های نخست دولت سیزدهم شروع شده بود پس از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی کالا‌های اساسی دوباره روندی صعودی پیدا کرد تا جایی که نرخ تورم نقطه به نقطه ایران به بالای ۵۰ درصد رسیده است. دولت و بانک مرکزی امیدوارند با انضباط دادن به دخل و خرج سالانه کشور و جلوگیری از افزایش کسری بودجه و همچنین نظم دادن به وضعیت بانک‌ها و کنترل ترازنامه آنها جلوی پیشروی نرخ تورم را بگیرند.

وعده جدید خاندوزی

وزیر امور اقتصادی و دارایی با اشاره به آخرین تحولات نرخ تورم و ثبات قیمت‌ها اعلام کرد: شرایط جامعه به لحاظ بی‌ثباتی قیمت‌ها و گرانی‌ها در ماه‌های آینده قطعاً بهتر می‌شود. سخنگوی اقتصادی دولت افزود: تورم ماهانه تیر ۴۶ درصد بود در حالی که در خردادماه ۱۲۰۲ درصد بود و انتظار ما در ستاد اقتصادی دولت این است که این روند در مرداد پایین‌تر از تیرماه محقق شود تا بتوانیم به شکل پله‌ای و مستمر، نزول ماهانه نرخ تورم در کشور داشته باشیم.

دولت هماهنگ در برابر تورم

در تکمیل این سخنان، رئیس کل بانک مرکزی هم می‌گوید: هم‌اکنون یک هماهنگی بسیار خوب بین بانک مرکزی، سازمان برنامه و بودجه و خزانه داری و وزارت اقتصاد وجود دارد. ما کشور شامل این ۳ دستگاه جهت هماهنگی برای دخل و خرج دولت و اینکه استقراض از بانک مرکزی صورت نگیرد تشکیل داده‌ایم. این موضوع جزو خطوط قرمز ی بوده که آقای رئیس‌جمهور برای ما تعریف کرده‌اند که سیاست بسیار درستی هم است. علی صالح‌آبادی می‌افزاید: از ابتدای سال جاری درآمدهای نفتی اعم از نفت، مالیات، عوارض و غیره و همچنین فروش اموال مسازاد دولت ماه به ماه پیش می‌شود و به این ترتیب خود دولت هم مراقب است تا به منابع بانک مرکزی دست اندازی نشود. خوشبختانه دولت هم در زمینه مدیریت درآمدها و هم هزینه‌ها دقت دارد؛ بنابراین یکی از محورهای اصلاحی که آغاز شده و تا اینجا خوب هم پیش رفته، اصلاح رابطه دولت با نظام بانکی و بانک مرکزی بوده است. وی تأکید کرد: محور بعدی مربوط به اصلاح رابطه بانک مرکزی و بانک‌ها است که در این زمینه هر دو طرف با هم هماهنگ شده‌اند. در این زمینه مطالبات و اظهارات اجتماعی صادر کرده است. در این اطلاعیه‌ای است که سازمان تأمین مسوی، مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی، اظهارات سرپرست وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی را مبنی بر موافقت با اصلاح و افزایش مستمری سایر سطوح مستمری بگیران این سازمان بر اساس ماده ۹۶ قانون تأمین اجتماعی قلمداد کرده که مفهومی آن، باید افزایش ۳۸ درصدی حقوق بازنشستگان به‌اضافه ۱۵ هزار تومان در ماه باشد. تأمین اجتماعی در اطلاعیه خود با اشاره به اینکه فرایند پرداخت حقوق این سازمان را بیستم‌هر ماه طبق محاسبات و در قالب سامانه مترکز انجام می‌شود، اعمال افزایش جدید و نحوه پرداخت و تأمین مالی آن را نیازمند زمان دانسته و از صدور احکام جدید در شهرپروماه خبر داده است. حمید حاج‌اسماعیلی، کارشناس بازار کار نیز با استقبال از اصلاح مصوبه حقوق بازنشستگان تأمین اجتماعی، می‌گوید: مآرائت مطالبه‌گری بازنشستگان کار و هیأت‌ام‌نای تأمین اجتماعی در خصوص افزایش مستمری بازنشستگان و تعیین حق مسکن کارگری به نقطه پایانی رسیده است. به عقیده او، نتیجه این فرایند در چالش دینفعان با دولت، یک دستورده بزرگ صنفی، مدنی و ملی است که شاهدی بر محوریت قانون در انجام امور بود. او ابراز امیدواری می‌کند که در نقطه پایان، مدیران سازمان تأمین اجتماعی عین مصوبه افزایش ۳۸ درصدی و آماده‌سازی اذهان آنها دانسته که رابرای احکام بازنشستگان اعمال کنند.

جلوگیری از بول تورم‌ساز

رئیس شورای پول و اعتبار درباره وضع نقدینگی و برنامه بانک مرکزی برای کنترل آن به نفع سیاست کاهش تورم اعلام کرد: یکی از دلایل اصلی افزایش نقدینگی، پایه پولی است. پایه پولی از عناصری تشکیل می‌شود و یکی از آنها خالص دارایی خارجی بانک مرکزی است که در واقع ارزشهای حاصل از نفت و فرآورده گاز، میمانات و… است که درآمد دولت به‌حساب می‌آید. بانک مرکزی آنها را خریداری می‌کند و ریال در اختیار دولت می‌گذارد. این کار باعث افزایش خالص دارایی خارجی و پایه پولی می‌شود. او می‌گوید: تا پایان تیرماه امسال نسبت به دوره مشابه سال گذشته رشد خالص دارایی‌های خارجی منفی بود، به این معنا که موفق شدیم هر ارزی که از دولت دریافت شد و حتی ارزهای قبلی هم که در اختیار داشتیم را به فروش برسانیم و ریال را بازار جمع کنیم و از این محل افزایش پایه پولی به‌وجود نیامد.

دولت قرض نمی‌گیرد

این مقام ارشد بانک مرکزی تأکید کرد: خوشبختانه دولت سیزدهم از این نتخواه حداقل استفاده را داشته یا نزدیک به صفر بوده است و دولت در حال استفاده از موجودی حساب‌های خود نزد بانک مرکزی است. او افزود: موضوع دیگر اوراقی است که دولت منتشر می‌کند و بخشی از آن در بازار توسط بانک‌ها خریداری می‌شود و در مواقعی آن را به بانک مرکزی می‌فروشند و بانک مرکزی هم با خرید آن تزریق ریال انجام می‌دهد که این مورد هم به خوبی تحت کنترل قرار گرفته است. اوراقی را که امسال دولت می‌فروشد بخشی از آن را بانک‌ها، بخشی را صندوق سرمایه‌گذاری و بخش عمده آن را هم اشخاص حقیقی و حقوقی غیربانکی می‌خرند.

کنترل‌های تورم‌ساز

رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به اینکه بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی به‌عنوان عامل مؤثر دیگر در پایه پولی تحت کنترل است، تأکید کرد: البته موضوع اصلاح نظام بانکی در کنترل نقدینگی و پایه پولی بسیار مهم است که برای آن برنامه‌های متعددی وجود دارد. لذا انضباط در بانک‌ها جزو موضوعات بسیار مهم مدنظر بانک مرکزی است. او توضیح می‌دهد: اینکه بانک‌ها اضافه برداشت از بانک مرکزی نداشته باشند و بتوانند تا تکیه بر منابعی که در اختیار دارند خود را اداره کنند و متکی به منابع پر قدرت بانک مرکزی نباشند یکی از عوامل مؤثر در نقدینگی و پایه پولی است که برای آن برنامه‌ریزی لازم صورت گرفته است.

رد پای بارش‌های مونسون در سدها

آبگیری سدها از بارش‌های مونسون

۱۴۱	میلیون متر مکعب سدهای سیستان و بلوچستان	۲۰۲	میلیون متر مکعب سدهای کرمان
۹۸۵	میلیون متر مکعب سدهای هرمزگان	۱۴	میلیون متر مکعب سدهای تهران
۴۰	میلیون متر مکعب سدهای خوزستان	۱۱۰	میلیون متر مکعب زاینده‌رود اصفهان

گزارش

آمارهای حوزه آب، از اثرگذاری حدود ۱۵ میلی‌متری بارش‌های سامانه مونسون بر میانگین بارندگی‌های کشور حکایت دارد. به دنبال بارندگی‌های اخیر، شرایط سدهای کشور نیز مساعدتر شده و اختلاف موجود آنها نسبت به مدت مشابه سال قبل به منفی ۲ درصد رسیده است. به گزارش همشهری، طبق اعلام سخنگوی صنعت آب کشور، میزان حجم آب تولیدی بارندگی‌های اخیر به‌صورت رواناب سطحی یا نفوذ به منابع آب زیرزمینی حدود ۷۵ میلیارد متر مکعب تخمین زده می‌شود که از این مقدار تاکنون حدود ۳۵۰ میلیون متر مکعب در ورودی مخازن سدهای مهم کشور ثبت شده است.

میانان آب‌های جدید

سخنگوی صنعت آب کشور می‌گوید: بیشترین بارش‌های سامانه بارشی مونسون به ترتیب در استان‌های سیستان و بلوچستان، گیلان، فارس، هرمزگان، مازندران، یزد، بوشهر، کرمان، تهران و البرز بوده و بر اساس آمار ایستگاه‌های وزارت نیرو، بارندگی‌های اخیر، متوسط بارش کشوری را ۱۵ میلی‌متر بهبود بخشید. فیروز قابس‌زاده می‌افزاید: میزان حجم آب تولیدی در بارش‌های اخیر که به‌صورت رواناب سطحی یا نفوذ به منابع آب زیرزمینی تخمین زده می‌شود، حدود ۷۵ میلیارد متر مکعب است و از این میزان، بر اساس بارشی که در